

Varutransportförsäkring

KU 05, gäller från 1.10.2025

Läs särskilt de begränsande villkoren i försäkringen.

INNEHÅLL

Varutransportförsäkring.....	1
Allmänna försäkringsvillkor för varutransportförsäkring	1

Allmänna försäkringsvillkor för varutransportförsäkring	6
Standardtilläggsvillkor för varutransportförsäkring....	15

VARUTRANSPORTFÖRSÄKRING

Försäkringens villkorsstruktur

Försäkringen innehåller två delar

Del I: Allmänna försäkringsvillkor för varutransportförsäkring

Del II: Allmänna avtalsvillkor för varutransportförsäkringen

Dessa försäkringsvillkor tillämpas vid försäkring av företags och näringsidkares transporter inom och till Finland om inget annat avtalats. Vid försäkring av transporter från Finland samt inom och mellan länder i utlandet används internationella villkor för Varutransportförsäkring KU07.

Om det separat har avtalats och en anteckning gjorts i försäkringsbrevet, ingår i försäkringen ett Krigs- och strejkskydd.

På varutransportförsäkringsavtalet tillämpas inte Pohjola Försäkringens Allmänna försäkringsvillkor YL.

Avvikelser från dessa försäkringsvillkor kan göras om detta separat har avtalats och antecknats i försäkringsbrevet eller försäkringsavtalet.

ALLMÄNNA FÖRSÄKRINGSVILLKOR FÖR VARUTRANSPORTFÖRSÄKRING

1 Syftet med försäkringen

Pohjola Försäkring Ab (nedan försäkringsbolaget) förbinder sig att enligt dessa villkor (KU 05) ersätta direkta saksador som förorsakas försäkringsobjektet av plötsliga och oförutsedda försäkringsfall samt i villkoren särskilt angivna kostnader.

2 Försäkringsobjekt

2.1 Försäkringsobjekt är i försäkringsavtalet eller försäkringsbrevet angivna transporter och handelsvaror eller annan särskilt angiven egendom eller särskilt angivet intresse.

2.2 Försäkringen gäller endast för transporter som sker med transportmedel eller materiel som myndigheterna godkänt för trafik eller förflyttning av varor.

2.3 Om inget annat avtalats gäller försäkringen inte för bogser- eller pråmtransporter.

2.4 Om inget annat avtalats är följande inte försäkringsobjekt:

- pengar, andra betalningsmedel och värdepapper
- ädelmetaller, pärlor och ädelstenar samt smycken och andra värdeföremål vid vars framställning ovan nämnda råmaterial använts
- konstverk och värdefulla samlingar
- värdefulla instrument
- levande djur.

3 Försäkringens omfattning

Enligt dessa försäkringsvillkor kan varutransportförsäkringen beroende på försäkringens omfattning tecknas antingen som

- Grundskydd (punkt 4) eller
- Helskydd (punkt 5).

Försäkringsskyddets omfattning anges i försäkringsbrevet.

Om det separat har avtalats och en anteckning gjorts i försäkringsbrevet, kan i försäkringen införas ett Krigs- och strejkskydd, på vilket tillämpas den separata punkten 8 i dessa försäkringsvillkor.

4 Grundskydd

4.1 Försäkringsfall som täcks av grundskyddet

Försäkringen täcker skador som direkt förorsakas varan av följande plötsliga och oförutsedda försäkringsfall samt kostnader angivna i punkterna 4.1.12 och 4.1.13.

4.1.1 Brand

Med brand avses eld som kommit lös.

4.1.2 Explosion

Med explosion avses händelse som uppstår till följd av övertryck i gas, ånga eller annan blandning efter hastig förbränning.

4.1.3 Blixtnedslag

Med blixtnedslag avses direkt blixtnedslag eller överspänning förorsakad av blixn.

4.1.4 Sjöolycka

Med sjöolycka avses att sjötransportmedlet sjunker, kantrar, strandar, grundstöter eller kolliderar med annat sjötransportmedel eller med flytande eller fast föremål.

4.1.5 Trafikolycka

Med trafikolycka avses att landtransportmedlet, medan det är landburet eller kör ombord på eller kör av ett sjötransportfordon, kolliderar, välter, spårar ur eller kör av vägen utan att kunna ta sig tillbaka till körbanan av egen kraft. Stöt vid växling eller koppling av järnvägsvagnar betraktas inte som kollision.

Trafikolycka avser dessutom händelser där varan, medan den transporteras med landtransportmedel, kolliderar med föremål eller hinder utanför detta.

4.1.6 Flygolycka

Med flygolycka avses att lufttransportmedlet kolliderar, kanar av start- eller landningsbanan, störtar eller kantrar.

4.1.7 Lämpning överbord

Med lämpning överbord avses att varan hamnar överbord på grund av åtgärd som vidtagits för att avvärja direkt hot mot fartyget eller lasten.

4.1.8 Sköljning överbord

Med sköljning överbord avses att varan, när den lastats och surrats på däck, förloras i havet till följd av att vattenmassor för den med sig. Att däckslast som inte surrats eller lossnat från surrningen förloras i havet under normal sjögång betraktas inte som sköljning överbord.

4.1.9 Fullständig förlust vid lastning och lossning från fartyg eller luftfarkost

Med fullständig förlust avses att varan vid lastning, lossning eller omlastning faller från fartyg eller luftfartyg och till följd av detta förstörs eller skadas så att den blir reparationsoduglig genom fullständig förlust av dess ursprungliga egenskaper eller hamnar i ett tillstånd från vilket den inte med skäliga kostnader kan räddas inom sex månader.

4.1.10 Jordbävning, vulkanutbrott, jordskred, lavin, tornado

4.1.11 Lossning av vara från fartyg i nödhamn

4.1.12 Uppoffring, bidrag och kostnader i gemensamt haveri samt bärgningskostnader

4.1.13 Skäliga kostnader för att avvärja eller begränsa ett omedelbart hotande försäkringsfall som omfattas av försäkringen.

4.2 Utvidgat grundskydd

Om så avtalas kan grundskyddet utvidgas till att täcka följande skador som förorsakas varan genom yttre påver-

kan av följande plötsliga och oförutsedda försäkringsfall förutsatt att utvidgningen av grundförsäkringen angivits i försäkringsavtalet eller försäkringsbrevet:

4.2.1 Bräckage

Med bräckage avses att varan genom slag, stöt eller någon annan liknande yttre påverkan har brutits sönder, blivit förvriden eller tillbucklad, spruckit eller skadats på något annat motsvarande sätt.

4.2.2 Förkommen egendom

Med försvinnande avses att varan inte har anlänt till den i försäkringsavtalet avsedda destinationsorten till följd av händelse som täcks av försäkringen och att det inte är känt var den finns eller att detta inte kan fastställas inom skälig tid (se punkt 24.2).

4.2.3 Stöld

Med stöld avses ett specifikt och omedelbart uppdagat tillgrepp av varan när försäkringsfallet inte är inbrott eller rån.

4.2.4 Inbrott

Med inbrott avses tillgrepp eller skadegörelse då inbrott gjorts i transportmedel, lastbärare, förråd, byggnad eller inhägnad som varit låst och försedd med tillräckligt konstruktionsmässigt skydd

- genom att dess konstruktion eller lås skadats eller
- tränger sig in med nyckel som har tillgripits vid ett rån eller vid ett sådant inbrott som beskrivs ovan.

4.2.5 Rån

Med rån avses tillgrepp som begåtts genom eller under hot om direkt våld mot person.

4.2.6 Manko

Med manko avses onormal minskning eller förlust av varans vikt eller volym under transport eller lagring. Manko avser dessutom omedelbart uppdagad förlust av delparti som ingår i försändelsens totalmängd.

4.2.7 Läckage

Med läckage avses onormal utströmning av vätska, ånga eller gas från varans förpackning, behållare, lastbärare eller transportmedel.

4.2.8 Vattenskada

Med vattenskada avses att varan skadas eller förstörs genom påverkan av vatten, annan vätska eller ånga under transport eller lagring.

4.2.9 Temperaturskada

Med temperaturskada avses att varan skadas eller förstörs till följd av felaktig transport- eller lagringstemperatur.

Försäkringens giltighet förutsätter att försäkringstagaren ger fraktföraren instruktioner om transporttemperaturen och att transportmedlet eller lastbäraren är lämpligt och i ändamålsenligt skick för en sådan transport och temperaturerna på den vara som ska transporteras innan transporten inleds konstateras vara i enlighet med transportdokumentet eller någon annan skriftlig instruktion.

4.3 Utvidgat grundskydd gäller inte när försäkringsobjektet är

- vidaretransport av import,
- bulkvara,
- landsvägstransport där varan är lastad på öppet transportmedel utanför Finlands gränser,
- däckslast på fartyg.

Varor som transporteras i sluten container av fast konstruktion eller sluten lastkorg av fast konstruktion betraktas inte som däckslast. Transportmedel eller container som försetts med avtagbar presenning betraktas inte som sluten container eller lastkorg.

5 Helskydd

5.1 Försäkringen täcker med de begränsningar som anges i försäkringsvillkoren

- skada som förorsakas varan genom yttre påverkan av plötsliga och oförutsedda försäkringsfall,
- uppföring, bidrag och kostnader i gemensamt haveri samt bärgningskostnader, och
- skäliga kostnader för att avvärja eller begränsa ett omedelbart hotande försäkringsfall.

Försäkringen omfattar också skada som förorsakats av temperatur under förutsättning att försäkringstagaren gett fraktföraren instruktioner om transporttemperaturen och att transportmedlet eller lastbäraren är lämpligt och i ändamålsenligt skick för en sådan transport och temperaturerna på den vara som ska transporteras innan transporten inleds konstateras vara i enlighet med transportdokumentet eller någon annan skriftlig instruktion.

5.2 Försäkringen gäller emellertid endast som Grundförsäkring (punkt 4.1) när försäkringsobjektet utgörs av

- vidaretransport av import,
- bulkvara,
- landsvägstransport där varan är lastad på öppet transportmedel utanför Finlands gränser,
- däckslast på fartyg.

Varor som transporteras i sluten container av fast konstruktion eller sluten lastkorg av fast konstruktion betraktas inte som däckslast. Transportmedel eller container som försetts med avtagbar presenning betraktas inte som sluten container eller lastkorg.

6 Begränsningar som gäller alltid

6.1 Försäkringen täcker inte skada, förlust eller kostnad som förorsakats av:

- 6.1.1 krig, inbördeskrig eller andra försäkringsfall som därutöver ersätts enligt försäkringsbolagets villkor för krigsförsäkring för varor (se punkt 8 i Krigsskyddsvillkor)
- 6.1.2 strejk, lockout, upplopp, civila oroligheter, plundring, terrorism eller sabotage
- 6.1.3 joniserande strålning från eller kontaminering orsakad av radioaktivitet från kärnbränsle, kärnavfall eller förbränning av kärnbränsle

6.1.4 explosiv eller radioaktiv, giftig eller annan farlig eller förorenande egenskap hos kärnanläggning, reaktor eller annan kärnteknisk anordning eller därtill hörande komponent

6.1.5 krigsvapen som bygger på kärnfission och/eller kärnfusion eller motsvarande reaktion eller på radioaktiv kraft eller radioaktivt ämne

6.1.6 att varan beslagtas, beläggs med kvarstad, tvångsrekvireras, konfiskeras, fördröjs i karantän eller andra åtgärder från civila eller militära myndigheters sida

6.1.7 försäkringstagarens eller den försäkrades uppsåtlighet

6.1.8 Försäkringen täcker inte skadeståndsskyldighet mot tredje part.

6.2 Om inget annat avtalats täcker försäkringen inte skada, förlust eller kostnad som förorsakats av

6.2.1 normalt svinn i fråga om vikt eller volym eller av normal skavning, normalt slitage eller normala skrämor

6.2.2 funktionsförlust eller -störning i elektroniska eller elektriska apparater, vilken inte kan härledas till direkt yttre påverkan av slag, stöt eller motsvarande av försäkringen omfattad händelse

6.2.3 att varan före transportens början inte var ändamålsenligt emballerad, markerad, skyddad och iordningställd att motstå normal påfrestning med beaktande av varans tålighet samt transport-, hanterings- och lagringsförhållandena

6.2.4 att transportmedlet, lastens surring eller lastbäraren inte var lämpade eller i tillbörligt skick för en säker transport, och försäkringstagaren insett eller borde ha insett detta när varan lastades eller stuvades

6.2.5 försäkringen täcker inte skada som uppstått enbart på varans transportemballage

6.2.6 varans egen beskaffenhet eller naturliga skadebenägenhet

6.2.7 växlingar i luftfuktigheten eller kondensation i lastbärare, transportmedel, lager, vara eller transportförpackning

6.2.8 Ljus eller atmosfärisk strålning

6.2.9 Temperaturskada

Om försäkringen har tecknats som Helskydd eller Grundskydd utvidgad till att omfatta temperaturorsakade skador omfattar försäkringen också skada som förorsakats av temperatur under förutsättning att försäkringstagaren gett fraktföraren skriftliga instruktioner om transporttemperaturen och att transportmedlet eller lastbäraren är lämpligt och i ändamålsenligt skick för en sådan transport och temperaturerna på den vara som ska transporteras innan transporten inleds konstateras vara i enlighet med transportdokumentet eller någon annan skriftlig instruktion.

6.3 Försäkringen täcker dock temperaturorsakad skada som är en direkt följd av ett försäkringsfall som täcks av grundskyddet.

6.4 Om inget annat avtalats täcker försäkringen inte

6.4.1 kostnader för borttransport eller destruktion av skadad vara

6.4.2 kostnader för rengöring av transportmedel, lastbärare eller miljö

6.4.3 skada på vara eller annan förlust till följd av försening, även om förseningen orsakats av en händelse som omfattas av försäkringen

6.4.4 tids-, ränte- eller konjunkturförlust, förlust av marknad, kostnad till följd av att transporten försenas eller annan indirekt kostnad eller förlust

6.4.5 förlust eller kostnad som orsakats av att transportören, den med vilken försäkringstagaren slutit fraktavtal eller en förmedlare av sådant avtal på grund av obestånd eller i brottslig eller sviklig avsikt har underlåtit att genomföra transporten eller har medverkat till att denna inte kommit till stånd. Det begränsande villkoret tillämpas inte, om det kan anses att försäkringstagaren verkat i god tro och inte varit medveten om insolvens eller brottslig eller sviklig verksamhet.

6.4.6 omlastningskostnader, frakt som inte är på försäkringstagarens eller den försäkrades risk och inte heller kostnader som måste erläggas för skadad eller förkommen vara på destinationsorten, såsom tull och skatter eller motsvarande avgifter.

7 Försäkringens giltighet vid enskilda transporter

7.1 När försäkringen börjar gälla

Försäkringen inträder från den stund då den direkta lastningen av varorna ombord på det transportmedel som reserverats för transporten inleds i syfte att påbörja den egentliga transporten. Om transportens början fördröjs efter avslutad lastning av orsak utanför försäkringstagarens kontroll förblir försäkringen i kraft även under sådant dröjsmål. Till den egentliga transporten hänförs även all sedvanlig hantering och förflyttning av varan som under den tid försäkringen är i kraft sker på annan plats än i avsändarens eller mottagarens lager.

7.2 Försäkringens fortlöpan

7.2.1 Försäkringen fortlöper under normal transport och omfattar normal omlastning och mellanlagring med därtill hörande lossning och lastning.

7.2.2 Försäkringen gäller också på lastnings- och lossningshamnens område under sådan transport eller lagring i pråm som enligt gängse praxis utgör en del av sjötransporten, dock under högst åtta dagar från det att varan lastades på pråmen.

7.2.3 I fall där till följd av omständigheter som är oberoende av försäkringstagaren, den försäkrade eller med dem jämförbara används en annan rutt än den sedvanliga eller görs en annan omlastning än en sedvanlig eller om det inträffar ett dröjsmål som överskrider de tidsgränser som nämns i punkt 7.3.2, omfattar försäkringsbolagets ansvar

också en utvidgning av sådant ansvar under förutsättning att därom separat överenskommits med försäkringsbolaget.

Efter att försäkringstagaren fått vetskap om ovan nämnd omständighet ska han omedelbart meddela försäkringsbolaget om detta. Om försäkringstagaren försummar meddelandeplikten är försäkringsbolaget befriat från allt ansvar som denna omständighet förorsakar.

7.3 Försäkringens upphörande

7.3.1 Försäkringen upphör när varan har anlänt till den i försäkringsavtalet avsedda destinationsorten och där lossats från det transportmedel som använts för den egentliga transporten och direkt i samband med lossningen flyttats till en lagringsplats på lossningsplatsen eller när försäkringstagaren, den försäkrade eller med dem identifierbar person dessförinnan med användande av sin dispositionsrätt påbörjat lagring, sortering eller distribution av varan, sålt den eller beslutat att den ska transporteras till någon annan destinationsort än den som anges i försäkringsbrevet eller avses i försäkringsavtalet.

7.3.2 Om inget annat avtalats upphör försäkringen dock senast

- 60 dagar efter utgången av den dag då den försäkrade varan lastats av det sjögående fartyget i varans slutliga lossningshamn eller
- 30 dagar efter utgången av den dag då den försäkrade varan lastats av luftfartyget på destinationsortens flygplats eller
- åtta dagar efter utgången av den dag då den försäkrade varan lastats av något annat transportmedel än sjögående fartyg eller luftfartyg på tullstation, järnvägsstation eller annan godsstation på destinationsorten.

7.4 Avbrott i transporten

7.4.1 Då åtgärd eller försummelse av försäkringstagaren, den försäkrade eller med dem identifierbar person leder till att

- vidarebefordran till den slutliga destinationsorten av en vara som anlänt till lossningshamnen fördröjs eller avbryts eller
- varan lagras eller förvaras på annan plats än i det slutliga lagret eller på den slutliga lagringsplatsen på den destinationsort som anges i försäkringsbrevet eller avses i försäkringsavtalet,

upphör försäkringen då sådant dröjsmål eller avbrott eller sådan lagring börjar.

7.4.2 Om varan har lossats på annan plats än den i fraktavtalet angivna slutliga destinationsorten för att fraktavtalet upphört till följd av omständighet utanför försäkringstagarens kontroll och försäkringstagaren, den försäkrade eller med dem identifierbar person inte tar emot varan på denna plats fortlöper försäkringen på särskilt avtalade villkor och mot tilläggspremie

- till dess varan har sålts på sådan plats eller
- till dess försäkringstagaren begär att försäkringen ska upphöra eller

- till dess försäkringen enligt punkt 8.3 upphör om varan transporteras vidare till den destinationsort som anges i det hävda fraktavtalet eller till någon annan avtalad destinationsort,

förutsatt att försäkringstagaren så snart denne fått kännedom om detta förhållande underrättat försäkringsbolaget därom och att varken försäkringstagaren eller försäkringsbolaget då haft kännedom om att varan vore skadad.

8 Skydd mot krig eller strejk

Krigs- och strejkskyddet ingår i varustransportförsäkringen, om man separat har kommit överens om det och antecknat det i försäkringsbrevet.

Krigsskyddet gäller endast vid transporter av postförsändelser till havs och i luften samt vid postförsändelser där posten sköter transporten.

8.1 Giltighet för skydd mot krig eller strejk i områden med hög risk för krig

Skydd mot krig eller strejk gäller inte i områden med hög risk för krig ifall annat inte på förhand har avtalats med försäkringsbolaget.

Om försäkringsskyddets giltighet i den här typen av områden ska avtalas försändelsevis med försäkringsbolaget och försäkringsbolaget ska kontaktas minst 3 dagar före transporten avgår. Transportens värde, leveransklausulen och den planerade ruten ska meddelas till försäkringsbolaget. Ifall en försäkring beviljas för ett område med hög risk för krig kan försäkringsbolaget debitera en tilläggsavgift enligt den bedömda risknivån.

Med områden med hög risk för krig avses områden vars risknivå för krigs- eller strejkrisker är 3,2 eller högre i den av Joint Cargo Committee upprättade JCC Watchlist. Listan publiceras på IHS Markits webbplats och uppdateras månatligen.

Den uppdaterade listan över risknivåer finns på webben med sökorden: JCC Cargo Watchlist.

En länk till listan finns också på Pohjola Försäkrings webbplats för transportförsäkring.

8.2 Krigsskyddets omfattning

Krigsskyddsvillkoret är primärt och häver allt som anges på annan plats i dessa försäkringsvillkor eller i de allmänna försäkringsvillkoren eller som i försäkringsbrevet eller i försäkringsavtalet kan stå i strid med krigsskyddsvillkoret.

Med ett separat avtal täcker försäkringen skador, förluster eller kostnader som avses i villkorspunkt 6.1.1 och som förorsakats varan genom direkt yttre påverkan av följande plötsliga och oförutsedda försäkringsfall samt kostnader med de begränsningar som anges i detta krigsskyddsvillkor.

8.2.1 Krigsskada förorsakad av

8.2.1.1 projektil, raket, bomb, torped, mina eller annat för sitt ändamål använt krigsredskap, vare sig krig eller krigsliknande tillstånd rått eller ej

8.2.1.2 kapning, beslag, kvarstad eller annan motsvarande åtgärd av krigförande makt, om åtgärden förorsakar vara eller dess emballage skador eller kostnader

8.2.1.3 kollision eller annan sammanstötning förorsakad av krigförande makts fartyg eller lufttransportmedel eller del därav

8.2.1.4 åtgärd av person som deltar i inbördeskrig eller krigsliknande operation, revolution, uppror, sabotage av politisk natur eller andra motsvarande oroligheter

8.2.1.5 bruk av krigsvapen eller detonering av sprängladdning som företagits av politiska motiv eller för att anställa skada.

8.2.2 Olycka till följd av att

8.2.2.1 fyr, fyrskepp, sjömärke eller flygledningssystem på grund av krig hade dragits in, upphört att fungera eller flyttats eller dess funktion av motsvarande orsak hade gjorts vilseledande

8.2.2.2 fartyg eller lufttransportmedel av behörig myndighet förbjudits att använda visst hjälpmedel för fartygs- eller flygnavigering

8.2.2.3 fartyg eller lufttransportmedel på grund av krigsförhållanden framförts i farvatten eller i konvoj eller på rutt som inte skulle ha använts under vanliga förhållanden och detta varit ägnat att öka risken för skada. I de fall som nämns i denna punkt förutsätts dock att inte ett uppenbart navigeringsfel eller annan liknande orsak som saknar samband med krigsförhållandena bidragit till skadans uppkomst.

8.2.3 Brand eller olycka som inträffat

8.2.3.1 till följd av krigförande makts åtgärd. Detta förutsätter att resan omedelbart avbrutits och att avbrottet varat högst 30 dagar från det att åtgärden inleddes.

8.2.3.2 medan fartyg eller lufttransportmedel stod under ledning av eller fördes av befäl som tillsatts av krigförande makt eller

8.2.3.3 medan person förordnad av krigförande makt skötte navigeringen eller gav anvisningar om den.

Är i punkt 8.2.1 nämnt försäkringsfall ett gemensamt haveri som avses i förordning 502/1980 eller har försäkringsfallet förorsakat kostnader som avses i 14 kap. 40 § i sjölagen (674/1994) ersätts endast varans bidrag till gemensamt haveri eller andel i de kostnader som avses i nämnda paragraf. Bidraget eller andelen ersätts såvida de uppkommit efter det att fartyget eller lufttransportmedlet efter ankomstdagens utgång befunnit sig 7 dagar på krigförande makts territorium, dit det gått eller blivit fört för visitation, och såvida kostnaderna föranletts av löner och kost för befäl och manskap eller av fartygets eller lufttransportmedlets bränsleförbrukning under denna tid eller utgörs av annan direkt kostnad. Kostnader för fartygets eller lufttransportmedlets förflyttning till eller från visitationsorten ersätts inte.

8.3. Begränsningar i Krigsskyddet

8.3.1 Försäkringen täcker inte skada som förorsakats av kärnexplosion.

8.3.2 Försäkringen täcker inte skada till följd av en finländsk myndighets tvångsinlösen, beslag eller kvarstad.

8.3.3 Försäkringen täcker inte heller någon indirekt förlust eller kostnad även om den skulle ha förorsakats av ett försäkringsfall som täcks av denna försäkring, såsom

8.3.3.1 om resan på grund av blockad, ökning av faran eller annan liknande orsak blir fördröjd, ändrad eller avbruten eller om varan av dylik orsak lossas, omlastas, lagras eller försäljs

8.3.3.2 att varan drabbas av konjunkturförlust

8.3.3.3 genom förlust av marknad

8.3.3.4 att varans värde minskar till följd av bristfälligt emballage

8.3.3.5 på grund av varans egen beskaffenhet

8.3.3.6 genom tullförhöjning eller genom export- eller importförbud.

8.3.4 Försäkringen täcker inte heller någon annan motsvarande kostnad eller indirekt förlust.

8.4 Krigsskyddets giltighet vid enskilda transporter

8.4.1 Krigsskyddets inträdande, fortlöpande och upphörande vid sjö- och lufttransport

8.4.1.1 Krigsskyddet börjar när varan har lastats på fartyg eller lufttransportmedel.

8.4.1.2 Krigsskyddet fortfar att gälla under högst 15 dygn räknat från den tidpunkt då varan utan att fraktavtalet upphör lossas på en plats, därför den senare vidarebefordras med ett annat fartyg eller lufttransportmedel. Förutsättningen är att varan inte flyttas utanför lossningshamnen eller lossningsplatsen. Om krigsskyddet hunnit upphöra, börjar det gälla på nytt när varan lastats i det fartyg eller lufttransportmedel som ska utföra vidaretransporten. För att krigsskyddet ska träda i kraft på nytt förutsätts att försäkringsbolaget underrättas om vidaretransporten och överenskommelse om tilläggspremie träffas innan transporten börjar.

8.4.1.3 Krigsskyddet upphör när varan har lossats från fartyg eller lufttransportmedel på destinationsorten eller annan plats där fraktavtalet upphör. Krigsskyddet upphör dock senast 15 dygn efter utgången av fartygets eller lufttransportmedlets ankomstdag, om varan då inte är lossad.

8.4.1.4 Krigsförsäkringen tillämpas också på skada förorsakad av flytande eller sjunken mina eller förlupen torped, när varan på den plats där resan börjar lastats från land ombord på pråm eller fartyg. Försäkringen upphör när varan på destinationsorten har lossats från fartyget eller pråmen efter slutförd transport.

8.5 Krigsskyddets inträdande, fortlöpande och upphörande vid postbefordran

8.5.1 Krigsskyddet börjar när varan avlämnas till posten för befordran.

8.5.2 Krigsskyddet fortlöper under sedvanlig transport, inklusive normal omlastning och mellanlagring med därtill hörande lossning och lastning.

8.5.3 Krigsskyddet upphör när posten överlämnar varan till adressaten.

8.6 Ersättningsbestämmelser i krigsskyddet

Den försäkrade är berättigad till ersättning om vara som kapats, belagts med kvarstad eller tagits i beslag genom lagakraftvunnet beslut av domstol har förklarats förlorad. I övrigt tillämpas i ersättningsförfarandet specialavtalsvillkor för Varutransportförsäkring (del II).

8.7 Uppsägning av krigsskyddet

8.7.1 Försäkringstagaren eller försäkringsbolaget kan säga upp försäkringen att upphöra efter två dygn räknat från midnatt den dag försäkringsbolaget har givit eller mottagit ett skriftligt meddelande om uppsägningen.

8.7.2 Försäkrad transport vars krigsförsäkring börjat gälla innan uppsägningen trädde i kraft.

8.7.3 Uppsägningen gäller dock inte en specificerad transport som anmälts till försäkringsbolaget innan meddelandet om uppsägning gavs, förutsatt att varorna lastas på fartyg eller lufttransportmedel och att transportmedlet avgår från lastningsplatsen inom 15 dagar räknat från försäkringens början. Om transportmedlet inte inleder den avsedda transporten inom 15 dagar upphör försäkringen att gälla oavsett transportförsäkringsavtalets övriga villkor.

8.8 Strejkskyddets omfattning

Försäkringen täcker de skador, förluster eller kostnader som avses i begränsningsvillkoren i allmänna villkoren för Varutransportförsäkring i punkt 6.1.2 och som förorsakats av arbetstagare som är i strejk eller lockout eller av personer som deltar i upplopp, civila oroligheter, plundring, terrorism eller sabotage.

Till övriga delar tillämpas de allmänna försäkrings- och avtalsvillkoren i varutransportförsäkringen.

9 Företagsettans merskydd

Ur försäkringen ersätts inte en skada då ersättningsansvaret baserar sig på speditörs ansvar enligt speditions-, lagrings- eller transportverksamhet eller lag om vägbefordringsavtal, motsvarande utländsk lag, CMR-konventionen eller annan inhemsk eller utländsk lag, bestämmelse eller avtal som gäller transportformer eller enligt Nordiskt Speditörförbunds allmänna bestämmelser.

ALLMÄNNA FÖRSÄKRINGSVILLKOR FÖR VARUTRANSPORTFÖRSÄKRING

10 Centrala begrepp

Försäkringstagare är den som ingår ett försäkringsavtal med försäkringsbolaget eller tecknar en försäkring.

Försäkrad är den till vars förmån försäkringen gäller.

Försäkringsgivare är det försäkringsbolag som har beviljat försäkringen. I dessa villkor används benämningen försäkringsbolaget för försäkringsgivaren.

Försäkringsperiod är den giltighetstid, vilken antecknats i försäkringsavtalet eller försäkringsbrevet. I ett fortgående försäkringsavtal fortsätter försäkringsperioden en avtalad försäkringsperiod i sänder, om inte någondera avtalsparten säger upp avtalet.

Totalt försäkringsbelopp är försäkringsobjektens sammanlagda försäkringsvärde för försäkringsperioden.

Premieperiod är den period för vilken premie enligt överenskommelse ska betalas.

Ett försäkringsfall är en händelse till följd av vilken ersättning betalas ur försäkringen.

Säkerhetsföreskrifter innebär en i försäkringsavtalet, försäkringsbrevet, försäkringsvillkoren eller i övrigt skriftligen till försäkringstagaren eller den försäkrade ålagd skyldighet att följa anvisningar som syftar till att förhindra eller begränsa uppkomsten av en skada.

Sjöförsäkring avser transportförsäkring mot den fara som den försäkrade varan utsätts för under sjötransport. Om ens en del av transporten sker sjövägen eller har varit avsedd att ske sjövägen betraktas hela transporten som en sjötransport.

Annan transportförsäkring avser transportförsäkring mot den fara som den försäkrade varan utsätts för under annan transport än sjötransport.

Försäkrad vara avser i försäkringsavtalet eller försäkringsbrevet angiven handelsvara eller annan i avtalet särskilt angiven egendom som är föremål för transport eller lagring.

Lagring avser lagring i direkt anslutning till normal transport.

Lastbärare avser container, containerflak eller motsvarande transportenhet.

Handelsvara avser vara eller nytthet för vilken handelsfaktura upprättats och som är köpeobjekt, ska transporteras eller har anknytning till transporten.

Näringsidkare avser fysisk person eller juridisk person, som yrkesmässigt, för att få inkomst eller rörelsevinst utövar yrke, affärsrörelse eller annan näringsverksamhet.

11 Information som ska lämnas innan försäkringsavtalet ingås

11.1 Försäkringsbolagets informationsplikt

Innan ett fortlöpande försäkringsavtal ingås ger försäkringsbolaget försäkringstagaren den information som behövs för bedömning av försäkringsbehovet och valet av

försäkring. Sådan information är exempelvis uppgifter om försäkringsbolagets egna försäkringsformer, försäkringspremier och försäkringsvillkor.

Vid försäkringsavtal som gäller för viss tid eller för engångstransport informeras försäkringstagaren om vilka försäkringsvillkor som tillämpas och om försäkringspremien.

11.2 Försäkringstagarens upplysningsplikt

Med försäkringstagaren avses här även den försäkrade och en representant för försäkringstagaren eller för den försäkrade.

Innan försäkringen meddelas ska försäkringstagaren ge sådana korrekta och tillräckliga uppgifter som kan vara av betydelse för bedömningen av försäkringsbolagets ansvar. Sådana är exempelvis uppgifter om företagets verksamhetsområde, varan och dess värde samt skadebenägenhet, transport, transportmedel, och skadehistoria. Försäkringstagaren ska dessutom under försäkringsperioden utan obefogat dröjsmål korrigera uppgifter som hen lämnat försäkringsbolaget och konstaterat vara falska eller bristfälliga.

Om försäkringstagaren har försummat sin upplysningsplikt är försäkringsavtalet inte bindande för försäkringsbolaget eller alternativt kan försäkringsbolaget enligt sin prövning nedsätta eller förvägra försäkring ersättning. Då påföljden av försummelsen av upplysningsplikten övervägs ska betydelsen av den omständighet som försäkringstagarens oriktiga eller bristfälliga uppgift gäller beaktas. Utöver det ovan nämnda har försäkringsbolaget rätt att säga upp försäkringen enligt punkt 27.3.

Om försäkringstagaren har förfarit svikligen har försäkringsbolaget rätt att behålla de betalda premierna, även om försäkringen träder ur kraft eller upphör under pågående försäkringsperiod.

12 Försäkringsvärde och försäkringsbelopp

12.1 Försäkringsvärde

12.1.1 Handelsvara

Om inget annat avtalats är försäkringsvärdet:

Varans värde enligt handelsfaktura, på vilken tillkommer

- fraktkostnader som den försäkrade svarar för om dessa inte ingår i handelsfakturans värde
- 10 % på ovan nämnda sammanlagda värde.

12.1.2 Annan än handelsvara

Om inget annat avtalats är försäkringsvärdet varans marknadsvärde inkluderat transportkostnader som den försäkrade svarar för.

Med varans marknadsvärde avses det värde som erhålls på marknaden när varan bjuds till försäljning på den plats där och vid den tidpunkt då försäkringen inträder vid en enskild transport.

Om varan inte har ett marknadsvärde, är försäkringsvärdet varans självkostnadsvärde. Med detta avses varans tillverkningsvärde utan försäljningsbidrag eller anskaff-

ningsvärde på den plats där och vid den tidpunkt då försäkringen inträder.

Om inget annat avtalats är försäkringsvärdet varans självkostnadsvärde vid följande transporter:

- interna transporter mellan försäkringstagarens verksamhetsställen
- underleverantörstransporter.

12.2 Försäkringsbelopp

Som försäkringsbelopp anges försäkringsvärdet.

Försäkringsbeloppet baserar sig på försäkringstagarens egen uppgift och försäkringsbolaget är inte ansvarigt i det fall att de anmälda försäkringsbeloppen inte motsvarar de verkliga totalförsäkringsbeloppen för de försäkrade transporterna. När försäkringsbolaget tar emot anmälan om försäkringsbeloppet är bolaget inte skyldigt att kontrollera försäkringsbeloppets riktighet.

Särskilt avtal om försäkringsbeloppet kan dock ingås med försäkringsbolaget. Det avtalade försäkringsbeloppet är bindande för bägge parter om inte försäkringsbolaget påvisar att en ersättning som uträknats utgående från detta belopp vore avsevärt högre än vad som behövs för att täcka skadan.

13 Åtagandets högsta belopp

Maximalt ansvarsbelopp är det i försäkringsavtalet eller försäkringsbrevet angivna maximala försäkringsbeloppet per transportmedel, resa och lagring i direkt anslutning till transporten för de varor som utgör försäkringsobjekt. Maximiansvarsbeloppet utgör den övre gränsen för försäkringsbolagets ersättningsskyldighet om inget annat följer av försäkringsvillkoren.

14 Överförsäkring och underförsäkring

Egendomen är överförsäkrad om försäkringsbeloppet är högre än den försäkrade egendomens försäkringsvärde.

Egendomen är underförsäkrad, om försäkringsbeloppet är lägre än den försäkrade egendomens försäkringsvärde.

Redogörelse för ersättning vid skadefall ges i punkt 24.9.

15 Inträdandet av försäkringsbolagets ansvar och försäkringsavtalets giltighet

15.1 När försäkringsbolagets ansvar inträder

Försäkringsbolagets ansvar inträder från den tidpunkt som parterna har kommit överens om. Om ingen överenskommelse om begynnelse tidpunkten har träffats, inträder försäkringsbolagets ansvar när försäkringsbolaget eller försäkringstagaren har gett eller sänt ett godkännande svar på den andra avtalspartens anbud.

En försäkringsansökan eller ett godkännande svar som försäkringstagaren har överlämnat eller avsänt till försäkringsbolagets representant, anses ha överlämnats eller avsänts till försäkringsbolaget.

Om det inte finns utredning om vilken tid på dygnet ett svar har givits eller avsänts anses detta ha skett klockan 24.00.

15.2 Försäkringsavtalets giltighet

Försäkringsavtalet är fortlöpande såvida inte annat avtalats. Ett fortlöpande försäkringsavtal gäller en försäkringsperiod i sänder tills någondera parten skriftligen säger upp det minst en månad före försäkringsperiodens utgång.

Ett visstidsavtal gäller under den tid som avtalats. Ett försäkringsavtal för en engångstransport gäller under den avtalade, särskilt definierade transporten.

Om någondera parten säger upp avtalet med stöd av punkterna 27.2 – 27.4 eller annan bestämmelse i avtalet omfattar försäkringen dock alla de transporter som börjat under avtalets giltighetstid. För andra risker, exempelvis lagring, upphör försäkringsskyddet senast då avtalet löper ut, om inget annat avtalats.

16 Transporter och lagring som omfattas av försäkringsavtalet

Försäkringsavtalet omfattar i avtalet särskilt angiven varutransport och lagring som hänför sig till försäkringstagarens bransch och affärsverksamhet.

Av fraktförare utförd internationell transport för vilken inte utfärdats konossement, fraktsedel eller annat transportdokument eller elektronisk registrering omfattas dock inte av försäkringsavtalet såvida inte annat har avtalats.

16.1 För att en enskild transport ska ingå i avtalet förutsätts dock alltid att transporten påbörjas under avtalets giltighetstid och att försäkringstagaren enligt köpeavtal, leveransklausul eller annat avtal som ingåtts före transporten antingen

- står för transportskaderisken (fareansvar) eller
- är skyldig att teckna varutransportförsäkring till förmån för den andra handelsparten.

Försäkringsavtalet omfattar dock inte transporter som någon annan part i köpeavtal eller annat avtal är skyldig att försäkra (t.ex. då varor köps med CIF-, CIP- eller motsvarande villkor).

16.2 Efter särskilt avtal med försäkringsbolaget kan samtliga transporter som hör till försäkringstagarens bransch och affärsverksamhet inkluderas i försäkringsavtalet oavsett vem av parterna som står för risken (fareansvar) eller har försäkringsskyldighet enligt köpeavtal, leveransklausul eller annat avtal som ingåtts före transporten.

16.3 Vara som köps under pågående transport omfattas av avtalet från det ögonblick då risken eller försäkringsskyldigheten övergått på försäkringstagaren. En förutsättning är att försäkringsbolaget och försäkringstagaren uttryckligen avtalat om saken i förväg.

16.4 Datum i första konossement, lastkvitto, fraktsedel eller annat motsvarande dokument eller elektronisk registrering som utfärdats för en varutransport som i övrigt omfattas av avtalet avgör om transporten har börjat under försäkringsavtalets giltighetstid. Om dokumentets datum avviker från den i transportförsäkringsvillkoren definierade

tidpunkten för ansvarets början bestäms begynnelse-
tidpunkten enligt nämnda försäkringsvillkor.

16.5 Transport eller lagring som omfattas av ett försäkringsavtal kan inte i efterhand uteslutas ur avtalet ens till en del även om köparen, säljaren, speditören eller någon annan försäkrat varan på annat håll.

17 Försäkringspremie

17.1 Fastställande av premien

Försäkringspremien uträknas enligt de premiegrunder som fastställts i försäkringsavtalet eller försäkringsbrevet. Premiegrund kan vara exempelvis det totala försäkringsbeloppet för transporterna under en försäkringsperiod, företagets omsättning eller försäkringsbeloppet för en enskild transport. Om överenskomna premiegrunder saknas, premiesätts transportförsäkringen från fall till fall.

Om en premie blir lägre än den i avtalet angivna minimipremien, är försäkringspremien lika med minimipremien.

De skatter eller avgifter som enligt lag ska betalas på försäkringspremier debiteras utöver de försäkringspremier som nämnts i försäkringsavtalet, om de inte ingår i premien.

Försäkringstagaren ska på överenskommet sätt inom den tid försäkringsbolaget meddelar lämna de uppgifter som behövs för uträkning av försäkringspremien. I annat fall är försäkringsbolaget berättigat att uppskatta försäkringspremien utgående från premiegrunderna under föregående försäkringsperiod.

Försäkringsbolaget har rätt att med anlitande av revisor godkänd av Centralhandelskammaren erhålla uppgifter om försäkringstagarens bokföring och dokument till den del de gäller försäkringstagarens skyldigheter enligt försäkringsavtalet.

17.2 Premiebetalning

Premien ska betalas senast på den förfallodag som anges på fakturan. Om försäkringstagarens betalning inte täcker försäkringsbolagets alla premiefordringar, har försäkringsbolaget rätt att bestämma vilka premiefordringar som ska avkortas med det belopp försäkringstagaren betalar.

17.3 Dröjsmål med premien

Om försäkringspremien inte har betalats senast på förfallodagen, har försäkringsbolaget rätt att säga upp försäkringen att upphöra 14 dagar efter det att meddelandet om uppsägning avsänts.

Om premien inte betalas inom den utsatta tiden ska för dröjsmålstiden erläggas dröjsmålsränta enligt gällande räntelag.

17.4 Återbetalning av premie

Om ett fortlöpande försäkringsavtal upphör före avtalad tidpunkt, har försäkringsbolaget rätt till premie endast för den tid under vilken bolagets ansvar har varit i kraft. Om premiesättningen huvudsakligen påverkas av någon annan faktor än tiden, såsom det totala försäkringsbeloppet för utförda transporter, uträknas försäkringsbolagets rätt till premien på motsvarande sätt utgående ifrån denna faktor. Återstoden av den redan betalda premien ska återbetalas

till försäkringstagaren. Försäkringsbolaget har dock rätt att minska den på detta sätt uträknade återbetalningen med skäligen hanteringskostnader som försäkringsavtalets ingående och återbetalningen förorsakat.

Försäkringspremie återbetalas dock inte, om den uppgår till högst den avtalade minimipremien.

Premien för försäkringsperioden återbetalas inte, om under försäkringsperioden har ersatts

- hela försäkringsbeloppet eller
- försäkringsobjektet i sin helhet

Premie återbetalas inte heller om försäkringstagaren eller den försäkrade förfarit svikligt i sådana fall som avses i punkter 18.2 och 27.3.

17.5 Kvittning mot premie som ska återbetalas

Från premie som återbetalas kan försäkringsbolaget avdra till betalning förfallna premier som försäkringstagaren lämnat obetalda samt försäkringsbolagets på försäkringsavtalet baserade och övriga fordringar som förfallit till betalning.

18 Information som ska lämnas under avtalets giltighetstid

18.1 Försäkringsbolagets informationsplikt

Efter att avtalet ingåtts ger försäkringsbolaget försäkringstagaren försäkrings- och avtalsvillkoren samt försäkringsavtalet, försäkringscertifikatet eller försäkringsbrevet. Om försäkringsskyddets innehåll redan meddelats under tidigare kundrelation sänds handlingarna på försäkringstagarens begäran.

Under försäkringens giltighetstid har försäkringsbolaget skyldighet att informera försäkringstagaren om sådana omständigheter som är av uppenbar betydelse för försäkringstagaren.

18.2 Försäkringstagarens och den försäkrades upplysningsplikt vid fareökning

Försäkringstagaren eller den försäkrade ska utan dröjsmål meddela försäkringsbolaget om det i de förhållanden som uppgavs när försäkringsavtalet ingicks eller de omständigheter som antecknats i försäkringsbrevet eller försäkringsavtalet skett en sådan förändring som innebär en väsentlig fareökning och som försäkringsbolaget inte kan anses ha beaktat när avtalet ingicks.

Sådana är exempelvis fareökande förändringar i bransch, affärsverksamhet, varor som transporteras, transportsätt och transportområden. Fareökningen kan medföra justering av försäkringens giltighetstid, försäkringsvillkor och försäkringspremier.

Om försäkringstagaren eller den försäkrade försummar sin anmälningskyldighet kan ersättningen nedsättas eller förvägras. Vid bedömningen av om ersättningen ska nedsättas eller kravet på ersättning avslås ska det beaktas, vilken betydelse den förändrade omständighet som ökade faran har haft för uppkomsten av skadan.

18.3 Försäkringstagarens skyldighet att anmäla omsättning eller totalt försäkringsbelopp på vilket försäkringspremien baseras

Försäkringstagaren ska på ett i avtalet definierat sätt upplysa försäkringsbolaget om för samtliga i avtalet ingående transporter och/eller lagringar som försäkringspremien baseras sig på

- försäkringsperiodens sammanräknade totala försäkringsbelopp för samtliga varor som utgör försäkringsobjekt. För handelsvarors del ska varans fakturavärde ingå i det sammanräknade försäkringsbeloppet liksom fraktkostnader som den försäkrade svarar för såvida dessa inte ingår i fakturavärdet. Övan nämnda posters sammanräknade värde förhöjs med 10 % (se även försäkringsvärde i punkt 12.1). För andra varor än handelsvaror ska det totala försäkringsbelopp som anmäls motsvara marknadsvärde eller självkostnadspris och fraktkostnader eller
- företagets omsättning.

Om försäkringstagaren inte har haft varutransporter och/eller lagringar som avses i avtalet ska också detta anmälas.

18.4 Försäkringstagarens upplysningsplikt vid övergång till ny försäkringsperiod

18.4.1 Fortlöpande försäkringsavtal utan avstämningsförfarande

Försäkringsbolagets debitering av premien grundas på en uppskattning för respektive försäkringsperiod i enlighet med de i försäkringsbrevet fastställda premiegrunderna. Nyckeltalen (totalt försäkringsbelopp eller omsättning) som försäkringspremien baseras på kan vid övergång till ny försäkringsperiod justeras på ett av försäkringsbolaget särskilt meddelat sätt så att dessa motsvarar en stegring i den allmänna prisutvecklingen eller kostnadsläget. Försäkringstagaren är skyldig att sörja för att nyckeltalen som premien baseras på motsvarar det verkliga totala försäkringsbeloppet och omsättningen.

18.4.2 Avstämningsförfarande för fortlöpande försäkringsavtal

Försäkringsbolagets debitering av premien grundas på en uppskattning för respektive försäkringsperiod i enlighet med de i försäkringsbrevet fastställda premiegrunderna. Nyckeltalet (totalt försäkringsbelopp eller omsättning) som försäkringspremien baseras på är antingen en uppskattning för kommande försäkringsperiod eller utfallet under föregående försäkringsperiod.

Vid utgången av försäkringsperioden görs en avstämning så att förskottspremien motsvarar den avslutade försäkringsperiodens utfall för nyckeltalen. Beroende på avstämningsresultat erhåller försäkringstagaren vid behov en återbetalning eller tilläggsdebitering av premien.

Försäkringstagaren ska inom två månader efter utgången av försäkringsperioden upplysa försäkringsbolaget om utfallet för det nyckeltal premien baseras på så att försäkringsbolaget kan göra den slutliga avstämningen av premien.

Försäkringstagaren ska två månader innan följande försäkringsperiod börjar upplysa försäkringsbolaget om de uppskattade nyckeltalen för den följande försäkringsperioden.

Om försäkringstagaren inte upplyser försäkringsbolaget om nyckeltalen inom ovan nämnda tidsgräns baseras förskottspremien på nyckeltalet för senaste försäkringsperiod.

Om försäkringstagaren inte upplyser försäkringsbolaget om utfallet eller uppskattningen för nyckeltalen har försäkringsbolaget rätt att debitera ett enligt bolagets mening skäligt premiebelopp.

18.4.3 Anmälningsskyldighet

Om försäkringstagaren uppsåtligt eller av oaktsamhet som inte kan anses ringa underlåter att anmäla i försäkringsavtalet avsedd transport eller lagring eller ger oriktiga, missvisande eller bristfälliga uppgifter om sådan kan ersättningen nedsättas eller förvägras.

19 Försäkringstagarens och den försäkrades skyldighet att avvärja skada och åtgärder vid skada

19.1 Skyldighet att iaktta säkerhetsföreskrifter

Försäkringstagaren och den försäkrade ska iaktta de säkerhetsföreskrifter som ingår i försäkringsavtalet, försäkringsbrevet, försäkringsvillkoren eller som givits skriftligen på annat sätt. Om försäkringstagaren eller den försäkrade underlåter att iaktta säkerhetsföreskrifterna kan ersättningen nedsättas eller förvägras. Vid bedömningen av huruvida ersättningen ska nedsättas eller förvägras beaktas vilken betydelse åsidosättandet av säkerhetsföreskrifterna haft för skadans uppkomst eller skadebeloppet.

19.2 Åtgärder vid skada eller hotande skada

Försäkringstagaren eller den försäkrade ska

19.2.1 granska den emottagna varan och från utsidan kontrollera dess skick och antal.

19.2.2 göra en skriftlig anmärkning om konstaterad skada till transportören, hans representant eller annan för skadan ansvarig innan varan kvitteras mottagen, eller, om skadan inte genast kan konstateras, så snart skadan upptäcks och med iakttagande av de tidsfrister som gäller i detta fall.

19.2.3 utan dröjsmål vidta andra behövliga åtgärder för tillvaratagande av försäkringsbolagets rätt att efter ersättningsutbetalningen återkräva ersättning för skadan av den som är eller som kan antas vara ersättningsskyldig med anledning av skadan.

19.2.4 utan dröjsmål anmäla skadefallet till polismyndighet när det kan antas ha samband med brott.

19.2.5 vid behov avbryta uppackningen av varan ur förpackningen, transportmedlet eller lastbäraren i syfte att utreda de faktorer som medverkat till skadans uppkomst och art.

19.2.6 ta vård om den skadade varan och utan dröjsmål underrätta försäkringsbolaget eller bolagets representant om skadan samt följa dessas anvisningar

19.2.7 bereda försäkringsbolaget tillfälle att besiktiga varan.

Det faktum att varan är skadad berättigar inte försäkringstagaren eller den försäkrade att vägra ta emot den.

19.3 Skyldighet att avvärja och begränsa skada

19.3.1 När en skada inträffar eller kan befaras vara omedelbart förestående ska försäkringstagaren eller den försäkrade vidta åtgärder för att avvärja eller begränsa skadan och samtidigt se till att den skadade varan inte kommer åt att anställas skada på den oskadade delen av försändelsen. Försäkringstagaren och den försäkrade ska följa försäkringsbolagets eller dess representants anvisningar för avvärjande och begränsning av skadan.

19.3.2 Försäkringsbolaget ersätter skäligen och nödvändiga kostnader som föranleds vid uppfyllande av skyldigheten att avvärja och begränsa ersättningsgill skada även om försäkringsbeloppet härigenom överskrids.

19.3.3 Av försäkringstagaren, den försäkrade eller försäkringsbolaget vidtagna åtgärder för att rädda, skydda eller återbörda varan inverkar inte på rätten att kräva ersättning eller på försäkringsbolagets slutliga ersättningsskyldighet.

19.4 Påföljder då skyldigheter åsidosätts

Om försäkringstagaren eller den försäkrade har åsidosatt någon av sina ovan nämnda skyldigheter kan ersättningen nedsättas eller förvägras. Vid bedömningen av huruvida ersättningen ska nedsättas eller förvägras beaktas vilken betydelse åsidosättandet haft för skadans uppkomst eller för utkrävandet av skadestånd av skadevållaren.

20 Förorsakande av försäkringsfall

20.1 Försäkringsbolaget är fritt från ansvar om försäkringstagaren eller den försäkrade har framkallat försäkringsfallet uppsåtligt.

20.2 Försäkringsbolaget kan nedsätta eller helt förvägra ersättning om

20.2.1 försäkringstagaren eller den försäkrade har framkallat försäkringsfallet av grov oaktsamhet eller

20.2.2 försäkringstagarens eller den försäkrades bruk av alkohol eller något annat rusmedel har medverkat till försäkringsfallet.

Vid bedömningen av huruvida ersättningen i de fall som nämns i punkterna 20.2.1 – 20.2.2 ska nedsättas eller förvägras beaktas vilken betydelse försäkringstagarens eller den försäkrades åtgärd haft för skadans uppkomst. Dessutom beaktas arten av försäkringstagarens eller den försäkrades oaktsamhet samt övriga omständigheter.

21 Identifikation

Vad som i dessa villkor har sagts om försäkringstagaren, den försäkrade eller ersättningssökanden gäller även i tillämpliga delar

- deras arbetstagare,
- dem som de ansvarar för, eller
- dem som verkar som deras representanter.

22 Rätt till ersättning

22.1 Berättigad till försäkringsersättning är

- den som enligt köpeavtal, leveransklausul eller annat avtal som ingåtts före transporten vid skadetidpunkten

står för varuskaderisken under den försäkrade transporten eller

- den som uppvisar ett på behörigt sätt endosserat försäkringsbrev eller
- som i övrigt uppvisar en tillräcklig utredning om sin rätt att kräva ersättning.

Försäkringsbolaget har rätt utbetala ersättning till den som uppvisar försäkringsbrevet på behörigt sätt endosserat, varvid bolaget blir fritt från ansvar. Vid utbetalning av slutlig ersättning har försäkringsbolaget rätt att återfå försäkringsbrevet.

22.2 Ersättningssökanden ska lägga fram en skriftlig utredning – exempelvis en faktura eller ett köpeavtal där leveransklausulen anges – om att han har rätt till ersättning på ovan nämnda grunder eller direkt med stöd av lag i egenskap av t.ex. panthavare.

22.3 Om försäkringstagaren och försäkringsbolaget ingått avtal om försäkring av samtliga varor som är föremål för transporten oavsett försäkringstagarens risk eller försäkringsskyldighet kan ersättningen utbetalas till försäkringstagaren trots att denne vid skadetidpunkten inte står för varuskaderisken. Om försäkringen vid skadetidpunkten enligt leveransklausulerna CIF eller CIP (Incoterms 2020) var i kraft till förmån för köparen eller någon annan ersättningsberättigad ska försäkringstagaren innan ersättningen utbetalas framlägga den ersättningsberättigades skriftliga samtycke till att rätten överförs till försäkringstagaren.

22.4 Försäkringen gäller inte direkt eller indirekt till förmån för transportör eller annan som tar vård om varan eller utför uppdrag som hänför sig till den försäkrade transporten.

23 Ersättningsförfarande

23.1 Ersättningssökandens skyldigheter

23.1.1 Skadan ska utan dröjsmål anmälas till försäkringsbolaget, som ska beredas tillfälle att besiktiga varan.

23.1.2 Ersättningssökanden ska tillställa försäkringsbolaget de handlingar och uppgifter som behövs för att avgöra ersättningsskyldigheten och för att beräkna ersättningsbeloppet. Sådana handlingar och uppgifter är exempelvis sedvanligt transportdokument, faktura, reklamation, besiktningsrapport, gravationsbevis och annan handling som gör det möjligt att fastställa om det är fråga om ett försäkringsfall, hur stor den uppkomna skadan är och vem ersättningen ska betalas till.

Försäkringsbolaget är inte skyldigt att betala ersättning förrän det har erhållit ovan nämnda utredningar.

23.1.3 Om försäkringstagaren, den försäkrade eller annan ersättningssökande efter försäkringsfallet svikligen har lämnat försäkringsbolaget oriktiga eller bristfälliga upplysningar som är av betydelse för utredningen av försäkringsfallet och försäkringsbolagets ansvar kan ersättningen nedsättas eller förvägras.

23.2 Försäkringsbolagets skyldighet att betala ersättning

23.2.1 Försäkringsbolaget betalar ut ersättning enligt försäkringsavtalet inom en månad efter det att bolaget

mottagit ett specificerat ersättningsanspråk. Om anspråket inte åtföljs av alla de utredningar och handlingar som behövs för avgörandet av ersättningsskyldigheten och uträkningen av ersättningsbeloppet utbetalar försäkringsbolaget ersättningen inom en månad efter det att nämnda handlingar och upplysningar inlämnats.

23.2.2 Om inlämnandet av handlingarna blir oskäligt fördröjt av orsaker utanför försäkringstagarens kontroll utbetalas den del av ersättningen som med stöd av tillgängliga handlingar slutgiltigt kan fastställas.

23.2.3 Om ersättningen inte utbetalas inom nämnda tid ska årlig dröjsmålsränta enligt räntelagen betalas för förseningen räknat från den dag då ersättningen senast borde ha betalats.

23.3 Preskription av ersättning

Ersättningssökanden ska lämna in ett skriftligt på försäkringsavtalet grundat ersättningsanspråk till försäkringsbolaget senast sex månader efter det att den som gör anspråk på ersättning har fått kännedom om skadan. Om ersättningsanspråk inte inlämnas inom utsatt tid är försäkringsbolaget fritt från ansvar och rätten till ersättning helt förlorad.

23.4 Betalning till fel person

Om försäkringsbolaget betalar en försäkringsersättning till någon annan än den som har laglig rätt till försäkringsersättningen har försäkringsbolaget dock fullgjort sin förpliktelse om det vid betalningen iakttagit den omsorg som förhållandena kräver.

23.5 Kvittning mot försäkringsersättning

Försäkringsbolaget kan från ersättningen avdra till betalning förfallna premier som försäkringstagaren lämnat obetalda samt på försäkringsavtalet baserade fordringar och försäkringsbolagets övriga fordringar som förfallit till betalning.

24 Försäkringsersättning

24.1 Fastställande av ersättning

I ersättning för sakskada utbetalas den direkta och omedelbara kostnaden eller förlusten, dock högst försäkringsbeloppet, med de avdrag och begränsningar som nämns i försäkringsavtalet och försäkringsvillkoren samt i dessa avtalsvillkor (se punkterna 24.6–24.9). Ersättning kan betalas för reparationskostnader, värdeminskning eller en mot skadan svarande andel av försäkringsbeloppet, allt efter vilket alternativ som är mest ändamålsenligt.

24.2 Ersättning i form av försäkringsbeloppet eller del därav

I ersättning utbetalas försäkringsbeloppet eller del av det, då varan till följd av händelse som omfattas av försäkringen

- är helt förkommen eller förstörd eller skadad på så sätt att den helt mist sina ursprungliga egenskaper eller
- råkat i ett tillstånd där den inte till skäliga kostnader kunnat räddas inom sex månader.

Om försäkringsbolaget härvid har betalat varans försäkringsvärde i ersättning kan bolaget om det så önskar utnyttja sin rätt att disponera över vara som blivit fullt ersatt. Varan anses förkommen när

- varan till följd av händelse som omfattas av försäkringen inte anlänt till destinationsorten inom 60 dagar efter avtalad eller beräknad ankomsttid och det inte är känt var den befinner sig, eller i det fall att hela transportmedlet eller lastbäraren är försvunnen, inom 90 dagar efter transportens avtalade eller beräknade ankomsttid
- transportmedlet är övergivet och den vara som transporterats i det inte återfunnits inom de tidsfrister som nämns i föregående punkt eller
- varan är förkommen och den inte återfunnits inom 60 dagar efter transportens beräknade ankomsttid och transportören eller någon annan som har vård om varan skriftligen medger att varan förkommit.

24.3 Reparationskostnader

Om ett skadat föremål kan återställas i det skick det hade före skadan eller i motsvarande skick genom reparation eller genom anbringande av en ny del eller del som motsvarar den ursprungliga, ersätts endast kostnaden för detta.

Ökning av reparationskostnader till följd av att försäkringstagaren valt ett från det sedvanliga avvikande reparations sätt eller därav föranlett förfarande, t.ex. övertid eller andra påskyndandekostnader, ersätts inte.

24.4 Ersättning för manko eller läckage

Vid beräkning av ersättning för manko eller läckage görs avtalat eller kutymenligt avdrag för normalt svinn, dock minst 0,5 % av den försäkrade försändelsens totala försäkringsbelopp.

24.5 Värdeminskning

I andra fall ska, om inte annat avtalats, varans värdeminskning fastställas antingen genom avtalsparternas gemensamma besiktning eller, vid behov genom officiell besiktning enligt det förfarande som stadgas i sjölagen eller, om värdeminskningen inte kan fastställas på sådant sätt, genom försäljning av varan. Om försäkringsbolaget så kräver ska försäljningen ske på offentlig auktion.

Värdeminskningen uttrycks i procent som erhålls vid jämförelse av den skadade varans marknadsvärde på destinationsorten med den oskadade varans marknadsvärde på destinationsorten. Som marknadsvärde betraktas bruttomarknadsvärdet, inklusive frakt, tull m.fl. kostnader, sålunda att samma poster ingår i båda jämförelsevärdena.

Ersättningen utgör en mot värdeminskningen svarande del av försäkringsvärdet, eller av försäkringsbeloppet, om detta är lägre än försäkringsvärdet.

24.6 Maximibeloppet av försäkringsbolagets ansvar per transport och/eller lagring

Försäkringsbolaget ansvarar alltid för försäkrad vara per transportmedel, resa och lagring upp till ett i avtalet angivet maximiansvarsbelopp.

Om det sammanlagda försäkringsvärdet av varuförsändelserna som är försäkrade med samma avtal och antingen befinner sig i samma lager eller transporteras med samma transportmedel överstiger det i avtalet angivna maximiansvarsbeloppet, tillämpas bestämmelserna om underförsäkring på ersättningen.

Försäkringsbolaget svarar för den överskjutande delen endast i det fall att särskild överenskommelse om försäkring ingåtts innan transporten påbörjades.

24.7 Försäkringsbeloppets högsta gräns för ersättning

Försäkringsbeloppet utgör försäkringsersättningens maximibelopp per transport, resa och lagring enligt vad som anges i försäkringsavtalet eller försäkringsbrevet.

Försäkringsbolaget ersätter dock skäliga och nödvändiga kostnader som föranleds vid uppfyllande av skyldigheten att avvärja och begränsa omedelbart hotande skada som omfattas av försäkringen även om försäkringsbeloppet därigenom överskrids.

Försäkringsbeloppet kan överskridas också i det fall att försäkringen ersätter uppoffring, bidrag eller kostnad i gemensamt haveri eller därtill hörande bärgningskostnader, och varan senare under samma transport också blir föremål för annan ersättningsgill skada.

24.8 Självrisk

Vid varje försäkringsfall har försäkringstagaren en i försäkringsbrevet angiven självrisk, som dras av från ersättningen (se även punkt 24.4).

24.9 Överförsäkring och underförsäkring

Om varan är överförsäkrad utbetalar försäkringsbolaget inte med anledning av försäkringsfall som orsakas den överförsäkrade egendomen mer i ersättning än vad som enligt det riktiga försäkringsvärdet behövs för att täcka skadan.

Om varan är underförsäkrad ersätter försäkringsbolaget med anledning av försäkringsfall som orsakas den underförsäkrade egendomen endast en så stor del av skadan som motsvarar förhållandet mellan försäkringsbeloppet och egendomens riktiga försäkringsvärde.

Bestämmelsen tillämpas också vid ersättning av kostnader som nämns i dessa villkor samt vid bidrag eller kostnad i gemensamt haveri. Om ersättningen för kostnaderna eller haveribidraget har överstigit vad som med beaktande av underförsäkringen borde ha ersätts är försäkringstagaren skyldig att återbetala den överskjutande delen till försäkringsbolaget.

24.10 Dubbelförsäkring

Är en och samma vara försäkrad hos flera försäkringsbolag mot samma skada, ansvarar vart och ett av dem gentemot den försäkrade som om bolaget ensamt hade meddelat försäkringen. Om en sammanräkning av försäkringarna visar att intresset är överförsäkrat har den försäkrade dock inte rätt att genom flera försäkringar få ut ett sammanlagt ersättningsbelopp som överstiger skadan.

Om flera försäkringsbolag ansvarar för samma skada och de sammanräknade ansvarsbeloppens summa

överstiger den ersättning som ska betalas till den försäkrade delas ansvaret mellan försäkringsbolagen i förhållande till deras ansvarsbelopp.

Om den försäkrade varan också är försäkrad i ett annat försäkringsbolag, som har träffat ett förbehåll enligt vilket detta bolag i händelse av dubbelförsäkring ska vara helt eller delvis fritt från ansvar, gäller motsvarande förbehåll också för denna försäkring.

24.11 Sanktionernas inverkan på skador som ersätts ur försäkringen och försäkringsersättningen

Försäkringen ersätter inte skadan och ett försäkringsbolag, eller en nätverkspartner som skriver ut en lokal försäkring är inte skyldig att utbetala ersättning, skadestånd, avvärjningskostnader, utrednings- eller rättegångskostnader och inte heller andra ekonomiska resurser, om beviljande av försäkringsskydd för skadan i fråga eller en sådan betalning skulle strida mot sanktioner, andra begränsande åtgärder eller lagstiftning som fastställts av finska staten, Förenta nationerna, Europeiska unionen, Förenta staterna eller Förenade kungariket eller av behöriga myndigheter eller organ i dessa.

25 Försäkringsbolagets regressrätt

25.1 Försäkringsbolagets regressrätt gentemot tredje man

När försäkringsbolaget betalat ut ersättning för en skada övergår den skadelidandes rätt gentemot tredje part som är ansvarig för skadan på försäkringsbolaget till motsvarande belopp.

Om försäkringstagaren eller den försäkrade då skada inträffat eller genom avtal därförinnan helt eller delvis avstått från sin rätt gentemot tredje part är försäkringsbolaget i motsvarande mån fritt från ersättningsansvar.

25.2 Försäkringsbolagets regressrätt gentemot försäkringstagaren, den försäkrade eller den som identifieras med den försäkrade

Försäkringsbolaget får återkräva utbetald ersättning helt eller delvis av försäkringstagaren, den försäkrade eller den som dessa ansvarar för, då vederbörande

- framkallat försäkringsfallet
- åsidosatt sin upplysningsplikt när avtalet ingicks
- åsidosatt sin skyldighet att meddela om fareökning
- åsidosatt sin skyldighet att iaktta säkerhetsföreskrifter eller
- åsidosatt sin skyldighet att avvärja och begränsa skada.

Vid övervägandet av det ersättningsbelopp som återkrävs beaktas vilken betydelse åtgärden eller försummelsen haft för skadans uppkomst. Dessutom beaktas arten av försäkringstagarens eller den försäkrades uppsåtlighet eller oaktsamhet samt övriga omständigheter.

26 Ändring av försäkringsavtal

26.1 Ändring av försäkringsvillkoren och premiegrunderna under försäkringsperioden

Försäkringsbolaget har rätt att under försäkringsperioden ändra premien eller andra avtalsvillkor så att de motsvarar de nya förhållandena

- om försäkringstagaren eller den försäkrade har åsidosatt sin upplysningsplikt när försäkringen tecknades
- om det under försäkringsperioden i de förhållanden som försäkringstagaren eller den försäkrade uppgivit för försäkringsbolaget när avtalet ingicks eller i någon omständighet som antecknats i försäkringsavtalet eller försäkringsbrevet har skett en väsentlig förändring som ökar faran och som försäkringsbolaget inte kan anses ha beaktat när avtalet ingicks
- om det i de allmänna förhållanden som rådde när försäkringsavtalet ingicks har skett en väsentlig förändring som ökar faran och som försäkringsbolaget inte kan anses ha beaktat när avtalet ingicks.

Efter att ha fått kännedom om en ovan nämnd omständighet ska försäkringsbolaget utan obefogat dröjsmål sända ett meddelande om hur och från vilken tidpunkt premien eller de övriga avtalsvillkoren ändras.

Godkänner försäkringstagaren inte ändringen har han rätt att säga upp försäkringen inom 14 dagar efter det att han fick kännedom om den. I så fall upphör försäkringsavtalet att gälla kl. 24.00 den sagda fjortonde dagen.

26.2 Ändring i försäkringsavtal eller premiegrunder vid inträdet av en ny försäkringsperiod

Försäkringsbolaget har rätt att inför övergången till en ny försäkringsperiod ändra försäkringsvillkoren, premier och övriga avtalsvillkor.

Ändringarna tillämpas från början av följande försäkringsperiod. Försäkringsbolaget ska meddela om ändringarna senast en månad före övergången till en ny försäkringsperiod. Försäkringsavtalet fortsätter i förändrad form om inte försäkringstagaren säger upp försäkringsavtalet skriftligen före den nya försäkringsperiodens början.

27 Försäkringsavtalets upphörande

27.1 Försäkringsavtal på viss tid eller för en engångstransport

Ett försäkringsavtal på viss tid upphör vid avtalad och i försäkringsavtalet eller försäkringsbrevet angiven tidpunkt, såvida inte annat följer av dessa villkor. Försäkringstagaren har inte rätt att säga upp försäkringen så att den upphör tidigare såvida inte annat avtalats. Ett försäkringsavtal för engångstransport gäller enbart för den avtalade transporten.

27.2 Försäkringstagarens rätt att säga upp ett fortlöpande försäkringsavtal

Om inte annat avtalats om uppsägningstid har försäkringstagaren rätt att skriftligen säga upp en fortlöpande försäkring

27.2.1 en månad före försäkringsperiodens utgång.

Försäkringsavtalet upphör vid utgången av försäkringsperioden.

27.2.2 när försäkrad egendom byter ägare och försäkringstagarens försäkringsbehov därmed upphör. Försäkringsavtalet kan då avslutas den dag äganderätten övergår till den nye ägaren.

27.2.3 då försäkringstagarens affärsverksamhet avyttras, fusioneras eller avvecklas och försäkringsbehovet upphör. Försäkringsavtalet kan då avslutas den dag äganderätten övergår till den nye ägaren.

27.2.4 inom 14 dagar efter att försäkringstagaren fått kännedom om villkorsändring eller premiehöjning

27.2.5 30 dagar efter att försäkringstagaren erhållit försäkringsbolagets ersättningsbeslut i ett försäkringsfall.

Försäkringen upphör i fall som avses i punkterna 27.2.3 – 27.2.5 när meddelandet om uppsägning inlämnats eller avsänts till försäkringsbolaget.

Om uppsägningen inte utförs inom ovan nämnda tidsfrister är uppsägningen ogiltig.

27.3 Försäkringsbolagets rätt att säga upp försäkringen under försäkringsperioden

Försäkringsbolaget har rätt att säga upp en försäkring att upphöra under försäkringsperioden

27.3.1 försäkringstagaren försummar att underrätta försäkringsbolaget om transport eller lagring som omfattas av avtalet eller om han ger oriktiga, missvisande eller bristfälliga upplysningar om den och det inte kan påvisas att felet eller försummelsen förorsakats av någon annan än försäkringstagaren

27.3.2 försäkringstagaren eller den försäkrade lämnat oriktiga eller bristfälliga upplysningar innan försäkringen meddelades

27.3.3 det under försäkringsperioden i de förhållanden som försäkringstagaren eller den försäkrade uppgivit för försäkringsbolaget när avtalet ingicks eller i någon omständighet som antecknats i försäkringsbrevet eller avtalet har skett en förändring som innebär en väsentlig fareökning och som försäkringsbolaget inte kan anses ha beaktat när avtalet ingicks

27.3.4 om det i de allmänna förhållanden som rådde när försäkringsavtalet ingicks har skett en väsentlig förändring som ökar faran och som försäkringsbolaget inte kan anses ha beaktat när avtalet ingicks

27.3.5 försäkringstagaren eller den försäkrade uppsåtligt eller av grov oaktsamhet har åsidosatt en säkerhetsföreskrift

27.3.6 försäkringstagaren eller den försäkrade har framkallat försäkringsfallet uppsåtligt eller av grov oaktsamhet

27.3.7 det inträffar ett försäkringsfall som enligt tillämpliga försäkringsvillkor ska ersättas

27.3.8 försäkringstagaren eller den försäkrade efter försäkringsfallet svikligen har lämnat försäkringsbolaget oriktiga eller bristfälliga upplysningar som är av betydelse för bedömningen av försäkringsbolagets ansvar

27.3.9 premiebetalningen är fördröjd

27.3.10 försäkringstagaren blir betalningsoförmögen eller försätts i konkurs.

Försäkringsbolaget ska efter att ha fått vetskap om uppsägningsgrunderna utan obefogat dröjsmål säga upp försäkringen skriftligen.

Om uppsägningen av försäkringen sker av orsak som nämns i punkterna 27.3.1 – 27.3.6 och 27.3.8 – 27.3.9, upphör försäkringen efter 14 dagar och i de fall som nämns i punkterna 27.3.7 och 27.3.10 en månad efter att uppsägningsmeddelandet avsändes.

27.4 Försäkringsbolagets rätt att säga upp försäkringen vid försäkringsperiodens slut

Försäkringsbolaget har rätt att säga upp försäkringen att upphöra i slutet av försäkringsperioden. Uppsägningen ska ske skriftligen senast en månad före försäkringsperiodens utgång.

28 Digitala tjänster

Om försäkringstagaren har ingått ett avtal som gäller företagskunders digitala tjänster, kan försäkringstagaren uträtta ärenden i anslutning till sina försäkringar i OP:s digitala tjänster, exempelvis tjänsten op.fi. Det är möjligt att uträtta ärenden i den omfattning som OP fastställt. I tjänsten kan man bl.a. granska uppgifter om gällande försäkringar eller anmäla skador. Då försäkringstagaren anlitat OP:s digitala tjänster för att sköta sina försäkringsärenden, tillämpas på försäkringen utöver dessa försäkringsvillkor också de gällande allmänna villkoren i avtalet för digitala tjänster för företagskunder, som kunden får då hen ingår ett avtal.

Försäkringsbolaget har rätt att sända alla uppgifter i anslutning till försäkringar, såsom beslut, meddelanden, anmälningar, svar, ändringar och uppsägningar endast elektroniskt till OP:s nät- och mobiltjänster. Försäkringstagaren har rätt att få de uppgifter som nämns ovan per post inom en skälig tid från det att hen har meddelat försäkringsbolaget att hen vill ha uppgifterna per post.

29 Bestämmelser som tillämpas

Vid tolkningen av försäkringsavtalet och dessa försäkringsvillkor tillämpas finsk lag. Lagen om försäkringsavtal 28.6.1994/543 tillämpas med undantag av dess 9 kapitel och endast till den del inte annat följer av försäkringsavtalet, dessa försäkringsvillkor eller de allmänna nationella eller internationella principer som tillämpas på transportförsäkring eller dessa inte innehåller motsvarande bestämmelser.

30 Ansökan om ändring

Talan med anledning av försäkringsbolagets ersättningsbeslut ska vid äventyr av att talerätten går förlorad väckas inom ett år efter det att parten fått skriftligt besked om försäkringsbolagets beslut och om denna tidsfrist.

Talan med avseende på ersättningsbeslut, försäkring eller försäkringsavtal kan anhängiggöras i Finland i en underrätt på försäkringstagarens eller försäkringsbolagets hemort eller på skadeorten om inget annat avtalats. Men-

ingsskiljaktighet i ersättningsärende som grundar sig på sjöförsäkring ska dock utredas av dispaschören som första rättsinstans (lagen om utredning av ersättningar genom dispaschör i sjöförsäkringsärenden 10/53).

Dispaschörens arvode och kostnader ersätts av försäkringsbolaget, såvida inte ersättningssökandens anspråk är uppenbart ogrundat. Både ersättningssökanden och försäkringsbolaget svarar själva för egna partskostnader som ärendet föranlett.

STANDARDTILLÄGGSVILLKOR FÖR VARUTRANSPORTFÖRSÄKRING

31 Standardtilläggsvillkor för varutransportförsäkring

Dessa standardtilläggsvillkor tillämpas på samtliga avtal om varutransportförsäkring.

31.1 Klausul avseende fartygsklassificering 01/01/2001 CL 354

1 Godkända fartyg för varutransport

Denna försäkring och i försäkringsbrevet eller försäkringsavtalet överenskomna försäkringspremier tillämpas endast på vara och/eller intresse som transporteras på självgående mekaniskt drivet fartyg konstruerat av stål och vars klassificeringssällskap är

1.1 medlem eller associerad medlem i den internationella föreningen för klassificeringssällskap (International Association of Classification Societies, IACS). IACS medlemsförteckning finns på IACS webbplats på adressen www.iacs.org.uk.

eller

1.2 nationellt klassificeringssällskap enligt definitionen i punkt 4, dock endast om fartyget uteslutande bedriver kustfart i det berörda landet (inklusive handel mellan öar i sådan arkipelag som delvis hör till det berörda landet).

Vara och/eller intressen som transporteras på fartyg klassificerade på annat sätt än det ovan angivna ska omgående anmälas till försäkringsgivaren så att försäkringspremier och villkor kan avtalas. Om skada inträffar innan sådant avtal kan försäkring beviljas, men endast i det fall försäkringen skulle ha varit tillgänglig till skäligt kommersiellt marknadspris under skäliga kommersiella villkor.

2 Åldersbegränsning

Vara och/eller egendom som transporteras på fartyg som överskrider nedan angivna åldersgränser för godkända fartyg (enligt definitionen ovan) försäkras enligt villkoren i försäkringsbrevet eller försäkringsavtalet mot avtalad tilläggspremie:

Bulk- eller kombinationsfartyg som är äldre än 10 år eller andra fartyg äldre än 15 år, om de inte har

2.1 använts för att transportera styckegods på etablerade och regelbundna handelsrutter mellan namngivna hamnar och inte är äldre än 25 år eller

2.2 byggt som containerfartyg, fordonstransportfartyg eller dubbelskrovsfartyg utan däckslucka och utrustad med bockkran (Open Hatch Gantry Carrier) och kontinuerligt gått som sådant på etablerade och reguljära handelsrutten mellan namngivna hamnar och inte är äldre än 30 år.

3 Klausul avseende förflyttning av varor

Kraven i denna klausul tillämpas inte på fartyg som används för lastning och lossning av fartyg i hamnområde.

4 Nationellt klassificeringssällskap

Ett nationellt klassificeringssällskap är ett klassificeringssällskap med hemort i samma land där det berörda fartygets ägare har sin hemort. Fartyget måste också segla under detta lands flagg.

5 Omgående anmälan

Om så krävs enligt denna försäkring ska försäkringstagaren omgående informera försäkringsgivaren om fartyget. Rätten till försäkringsskydd är beroende av att denna förpliktelse fullgörs.

6 Tillämplig lag

På denna klausul tillämpas engelsk lag och rättspraxis.

31.2 Specialvillkor avseende fartyg 1.1.2006

1 Fartyg godkända för varutransport

1.1 Specialvillkorets syfte

I detta specialvillkor definieras nedan

- vilka fartyg som är godkända för varutransport
- - hur särskilda avtal om andra fartyg ska ingå med Pohjola Försäkring Ab
- påföljderna vid försummelse av försäkringstagaren.

Detta villkor tillämpas i förening med vid den var tid gällande internationella klausulen om fartygsklassificering 1.1.2001 (Institute Classification Clause).

1.2 Fartyg godkända för transport

Försäkringen gäller endast när varor transporteras på fartyg som är

- godkända av myndigheterna
- förstklassiga
- konstruerade av stål
- mekaniskt självgående, propellerdrivna och
- högst 30 år gamla.

Med ett av myndigheterna godkänt förstklassigt fartyg avses att fartygets klassificeringssällskap är

- medlem eller associerad medlem i den internationella föreningen för klassificeringssällskap (International Association of Classification Societies, IACS). IACS medlemsförteckning finns på IACS webbplats på adressen www.iacs.org.uk.

eller

- ett nationellt klassificeringssällskap, dock endast då fartyget uteslutande bedriver kustfart i det berörda landet (inklusive handel mellan öar i sådan arkipelag som delvis hör till det berörda landet).

Kraven i denna klausul tillämpas inte på flodgående fartyg i inlandssjöfart och fartyg som används för lastning och lossning av fartyg i hamnområde.

1.3 Avtal om övriga fartyg

Vara som transporteras på fartyg med annan klassificering än de som avses i punkt 1.2, såsom pråmar, bogserbåtar och fartyg äldre än 30 år, ska innan transporten inleds anmälas till Pohjola Försäkring Ab så att försäkringspremier och villkor kan avtalas. Försäkringen gäller inte om det saknas ett särskilt avtal om försäkringspremier och villkor med Pohjola Försäkring.

2 Tilläggspremie på grund av överårigt fartyg

2.1 Specialvillkorets syfte

I detta specialvillkor definieras nedan

- för vilka varuförsändelser Pohjola Försäkring Ab debiterar tilläggspremie
- vilka upplysningar försäkringstagaren ska lämna till Pohjola Försäkring Ab
- påföljderna vid försummelse av försäkringstagaren
- tilläggspremiens belopp
- på vilka grunder Pohjola Försäkring Ab kan nedsätta eller avstå från tilläggspremien

Detta villkor tillämpas i förening med den vid var tid gällande klausulen om fartygsklassificering 1.1.2001 (Institute Classification Clause).

2.2 Varuförsändelser för vilka tilläggspremie debiteras

Tilläggspremie till följd av fartygets ålder och typ debiteras för varuförsändelse

- där varornas sammanlagda värde är 50 000 euro eller mer och
- som transporteras på s.k. överåriga fartyg, vilka utgörs av trampfartyg som är 16 år och linjefartyg som är 26 år eller äldre.

Trampfartyg avser fartyg som fraktar gods enligt särskilt avtalade villkor mellan två eller flera hamnar utan fast tidtabell.

Linjefartyg avser fartyg som går mellan namngivna hamnar enligt tidtabell. Linjefartygen eller deras typ måste specificeras. Om det råder oklarhet om linjefartygstolkningen ska saken kontrolleras med Pohjola Försäkring Ab.

Kraven i denna klausul tillämpas inte på flodgående fartyg i inlandssjöfart och fartyg som används för lastning och lossning av fartyg i hamnområde.

2.3 Upplysningar som ska lämnas till Pohjola Försäkring Ab

Försäkringstagaren är skyldig att anmäla varje varuförsändelse som avses i punkt 2.2 till Pohjola Försäkring Ab innan transporten inleds.

För kontroll av fartygets ålder och typ samt debitering av tilläggspremie ska följande anmälas till Pohjola Försäkring Ab:s transportförsäkringsenhet

- fartygets namn
- byggnadsår (vid beräkningen av fartygets ålder inräknas inte själva byggnadsåret och genom avdraget fås året för innevarande år)

- IMO-nummer
- uppgifter om varuförsändelsen
- varuförsändelsens försäkringsvärde
- vid enskilda transporter, rutt och tidpunkt för lastning.

Anmälan ska göras skriftligen och kan t.ex. skickas till transportförsäkringsenhetens e-postadress: marine.car-goinsurance@pohjola.fi

2.4 Påföljder vid försummelse av upplysningsplikten

Försäkringstagaren ska anmäla samtliga i detta villkor avsedda varuförsändelser till Pohjola Försäkring Ab. Om försäkringstagaren uppsåtligt eller av oaktsamhet som inte kan anses ringa underlåter att anmäla i detta försäkringsvillkor avsedd varuförsändelse eller ger oriktiga, missvisande eller bristfälliga uppgifter om fartyget eller transporten kan ersättningen nedsättas eller förvägras.

2.5 Tilläggspremie

Fartygets ålder fastställs på basis av uppgifterna i det berörda klassificeringssällskapets senast publicerade register. Vid beräkningen inräknas dock inte byggnadsåret.

Tilläggspremien beräknas i procent av den försäkrade varuförsändelsens försäkringsvärde enligt följande:

Överårigt fartyg	Tilläggspremie % av försäkringsvärdet
trampfartyg, 16–20 år	0,20
trampfartyg, 21–25 år	0,40
fartyg, 26–30 år eller äldre	0,60

Om försäkringen har tecknats som grundskydd (Institute Cargo Clauses C), är tilläggspremien 40 % av koefficienten för försäkringspremier som anges ovan.

Ingen tilläggspremie debiteras för linjefartyg som är under 25 år.

Fartyg som är 31 år eller äldre prissätts från fall till fall.

Vid transporter i Östersjöområdet, inklusive de danska sunden, Kattegatt och Kielkanalen, är tilläggspremien hälften av den ursprungliga.

Enskilda transporter vars värde överstiger 2,5 miljoner euro prissätts från fall till fall.

2.6 Nedsättning av tilläggspremie eller avståående

Innan transporten av varuförsändelsen inleds kan parterna avtala om att Pohjola Försäkring ska nedsätta eller helt avstå från tilläggspremien på basis av fartygsvärderingen. Pohjola Försäkring kan nedsätta eller avstå från tilläggspremien på basis av bl.a. följande faktorer

- en av Pohjola Försäkring Ab godkänd kontroll av fartygets skick har ägt rum inom de senaste sex (6) månaderna
- myndighetskontroller, såsom "Port State Control". Kontrollrapporter kan t.ex. studeras på adressen: <http://www.parismou.org/>
- andra tillförlitliga utredningar.

31.3 Klausul avseende säkerhetskrav för fartyg 1/7/2002

Vid eventuella tolkningstvister har ordalydelsen i det ursprungliga engelska villkoret företräde.

Tillämpas från och med 1.7.1998 vid transport med

- roro-passagerarfartyg
- passagerarfartyg som befordrar fler än 12 personer och
- olje-, gas- och kemikalietankfartyg och bulkfartyg samt
- snabbgående lastfartyg vars dräktighet är minst 500 brt.

Tillämpas från och med 1.7.2002 vid transport med alla övriga lastfartyg och mobila oljeplattformar vars dräktighet är minst 500 brt.

Försäkringen täcker inte förluster, skador eller kostnader för händelser som inträffar när den försäkrade egendomen transporteras på fartyg som inte godkänts enligt ISM Code eller vars ägare eller användare saknar ISM Code Document of Compliance, om försäkringstagaren vid lastningen av försäkringsobjektet på fartyget varit medveten om eller i sin normala affärsverksamhet borde varit medveten om att

- fartygen inte godkänts i enlighet med bestämmelserna i ISM Code eller
- ägaren eller användarna saknar giltigt Document of Compliance, som krävs enligt 1974 års SOLAS-konvention med ändringar.

Denna begränsning tillämpas inte när försäkringen överförs till part som är ersättningssökande och som genom bindande avtal i god tro köpt eller avtalat om köp av försäkringsobjektet.

31.4 ISPS-klausul avseende fartyg och hamnanläggningar JC 2004/050 04/11/04

Vid eventuella tolkningstvister har ordalydelsen i det ursprungliga engelska villkoret företräde.

Försäkringen täcker inte förluster, skador eller kostnader då försäkringsobjektet transporteras på fartyg som saknar giltigt säkerhetscertifikat enligt ISPS-reglerna (internationellt regelverk för sjöfartsskydd på fartyg och i hamnanläggningar) och försäkringstagaren vid lastningen av försäkringsobjektet varit medveten om eller i sin normala affärsverksamhet borde varit medveten om att fartyget saknar det ISPS-regelverkensliga certifikat som krävs enligt 1974 års SOLAS-konvention.

Detta begränsningsvillkor gäller inte när försäkringen överförs till part som är ersättningssökande och som genom bindande avtal i god tro köpt eller avtalat om köp av försäkringsobjektet.

På denna klausul tillämpas inte kostnader för gemensamt haveri eller räddningskostnader. Klausulen är i kraft om inget annat följer av försäkringens övriga villkor och begränsningsvillkor eller ISPS-klausulen avseende fartyg och hamnanläggningar.

31.5 ISPS-klausul avseende fartygets speditionskostnader JC 2004/050b 04/11/04

Används endast i förening med ISPS-klausulen avseende fartyg och hamnanläggningar.

Vid eventuella tolkningstvister har ordalydelsen i det ursprungliga engelska villkoret företräde.

Försäkringen utvidgas med högst det avtalade försäkringsbeloppet för den försäkrade resan så att den täcker eventuella extra kostnader då försäkringsobjektet lossas, lagras och levereras till destinationsorten och som sakligt sett och skäligen kan uppstå vid lossning av lasten på fartyg som belagts med kvarstad, tagits i beslag eller avvisats till annan hamn eller plats (annan än den avsedda destinationsorten) där resan avslutas därför att fartyget saknar sådant ISPS-regelverkensligt certifikat som krävs enligt 1974 års SOLAS-konvention.

31.6 Begränsningsvillkor avseende radioaktiv kontaminering samt kemiska, biologiska, biokemiska och elektromagnetiska vapen 10/11/2003 CL 370

Vid eventuella tolkningstvister har ordalydelsen i det ursprungliga engelska villkoret företräde.

Detta villkor är utslagsgivande och har företräde framför varje annan därmed oförenlig regel i den här försäkringen.

1. Försäkringen täcker i inget fall skador, ansvar eller kostnader som direkt eller indirekt orsakats av, stått i samband med eller föranletts av

1.1 joniserande strålning från eller kontaminering orsakad av radioaktivitet från kärnbränsle, kärnavfall eller förbränning av kärnbränsle

1.2 explosiv eller radioaktiv, giftig eller annan farlig eller förorenande egenskap hos kärnanläggning, reaktor eller annan kärnteknisk anordning eller därtill hörande komponent

1.3 vapen eller apparatur som bygger på kärnfission och/eller kärnfusion eller motsvarande reaktion eller på radioaktiv kraft eller radioaktivt ämne.

1.4 radioaktiv, giftig, explosiv eller på annat sätt farlig eller smittsam egenskap av radioaktivt slag. Begränsningsvillkoret i denna punkt gäller inte radioaktiva isotoper, annat än kärnbränsle, när sådana isotoper iordningställs, transporteras, lagras eller används för kommersiella, jordbruksrelaterade, medicinska, vetenskapliga eller andra fredliga syften

1.5 kemiska, biologiska, biokemiska eller elektromagnetiska vapen.

31.7 Begränsningsvillkor avseende cyberrisker 11/11/19 LMA 5403

Vid eventuella tolkningstvister har ordalydelsen i det ursprungliga engelska villkoret företräde.

1 Om inte annat följer av punkt 3, gäller denna försäkring i inget fall skador, ansvar eller kostnader som direkt eller indirekt orsakats av, stått i samband med eller föranletts av användning eller drift, som ett medel för att vålla skada, av en dator, ett datasystem, en programvara, destruktiva

program, datavirus eller dataprocesser eller något annat elektroniskt system.

2 Enligt villkoren och begränsningar i den försäkring till vilken denna villkorspunkt har anslutits förhindrar användning av dator, datorsystem, datorprogram, datorprocess eller användning av ett annat elektroniskt system inte att ersättning som annars skulle betalas ut från försäkringen, om det inte är fråga om användning i syfte att orsaka skada.

3 I fallen där denna villkorspunkt har skrivits in i försäkringar som omfattar risker som orsakas av eller risker till följd av ett krig, inbördeskrig, revolution, uppror, folkresa eller därav föranledda samhällelig konflikt, fientliga handlingar av eller mot fientlig makt, terrorism eller personer som agerar på grundval av politiska motiv. Punkt 1 utesluter inte skador (som försäkringen annars skulle omfatta) som härrör från användningen av en dator, ett datasystem eller en programvara eller något annat elektroniskt system för att avfira ett vapen eller en missil och/eller användning av ett system i att avfira och/eller styra ett vapen eller en missil.

31.8 Villkor gällande upphörande av transport (terrorism) 01/01/2009 JC 2009/056

Vid eventuella tolkningstvister har ordalydelsen i det ursprungliga engelska villkoret företräde.

Detta villkor är utslagsgivande och har företräde framför varje annan därmed oförenlig regel i den här försäkringen.

1. Oberoende av motsatta bestämmelser eller villkor som eventuellt ingår i försäkringsavtalet eller till vilka det hänvisas i försäkringsavtalet, har det avtalats att om försäkringsavtalet täcker en förlust eller en skada som förorsakats försäkringsobjektet av

- en terrorhandling som begås på en sådan organisations vägnar eller i anslutning till den, som strävar efter att genom våld eller tvång störta eller påverka en regering som bildats lagligt eller olagligt, eller
- en person vars motiv har varit politiskt, ideologiskt eller religiöst,

gäller försäkringsskyddet villkorligt för försäkringsobjektet under sedvanlig transport och upphör i varje fall antingen

1.1 i enlighet med transportvillkoren i försäkringsavtalet eller

1.2 då lossningen från transportfordonet eller ett annat transportmedel har avslutats i eller vid det slutliga lagret eller på någon annan lagringsplats på den destinationsort som nämns i försäkringsavtalet,

1.3 då lossningen från transportfordonet eller ett annat transportmedel har avslutats antingen före ankomsten till den destinationsort som nämns i försäkringsavtalet eller i eller vid något annat lager eller någon annan lagringsplats på destinationsorten som den försäkrade eller dennas anställda väljer att använda för annan lagring än för lagring, sortering eller distribution vid sedvanlig transport eller

1.4 då den försäkrade eller dennas anställda väljer att använda något annat transportfordon, transportmedel eller någon annan transportplats än det/den som används vid sedvanlig transport

eller

1.5 vid sjötransport efter 60 dagar räknat från den dag då försäkringsobjektet har lossats från det sjögående fartyget i den slutliga lossningshamnen eller

1.6 vid lufttransport efter 30 dagar räknat från den dag då försäkringsobjektet har lossats från luftfartyget på den slutliga lossningsplatsen.

Försäkringen upphör, när något av villkoren 1.1–1.6 har uppfyllts.

2. Om det i försäkringsavtalet eller i villkoren till vilka det hänvisas i försäkringsavtalet särskilt nämns att försäkringsskyddet täcker landtransporter eller andra transporter efter lagringen eller att försäkringsskyddet upphör på det sätt som nämns i punkterna 1.1–1.6 ovan, träder försäkringen i kraft på nytt och fortsätter att gälla under transporten samt upphör i enlighet med villkorspunkt 1.

31.9 Begränsningsvillkor avseende smittsamma sjukdomar 17/04/2020 JC2020-011

Vid eventuella tolkningstvister har ordalydelsen i det ursprungliga engelska villkoret företräde.

Detta villkor är utslagsgivande och har företräde framför varje annan därmed oförenlig regel i den här försäkringen.

1. Den här försäkringen omfattar inga förluster, skador, ansvar eller kostnader som hör till eller förorsakas av en smittsam sjukdom, rädsla eller risk för smittsam sjukdom (verklig eller upplevd), oavsett andra orsaker eller händelser som samtidigt påverkar eller annars hör till situationen.

2. Med smittsam sjukdom avses här alla sjukdomar som genom substanser eller bärare kan överföras från en organism till en annan och

2.1 substanser eller bärare inkluderar bland annat virus, bakterier, parasiter och andra organismer samt variationer av något föregående levande eller döda och

2.2 överföringssätt vare sig direkt eller indirekt, inkluderar bland annat luftburen smitta, smitta via kroppsvätskor, smitta via ytor eller fasta föremål oberoende av formen av den infektiöst agens (fast, gas eller vätska) och

2.3 sjukdomen, substansen eller bäraren kan orsaka kroppslig skada, sjukdom, skada på en persons hälsa, välbefinnande eller egendom eller orsakar hot om eller rädsla för dessa faktorer.

31.10 Begränsningsvillkor avseende ett krig mellan vissa stormakter 06/01/2023 JC2023-024

Vid eventuella tolkningstvister har ordalydelsen i det ursprungliga engelska villkoret företräde.

När försäkringsgivaren beviljar försäkringsskydd för krigsrisk, omfattar försäkringen inte ansvaret för skador och kostnader som orsakas av att ett krig bryter ut (oberoende av om en officiell krigsförklaring har utfärdats eller inte) mellan vilken som helst av de följande länderna: Storbritannien, Förenta staterna, Frankrike, Ryska federationen och Folkrepubliken Kina.

Pohjola Försäkring Ab, FO-nummer 1458359-3

Helsingfors, Gebhardsplatsen 1, 00013 OP

Hemort: Helsingfors, huvudbransch: försäkringsverksamhet

Tillsynsmyndighet: Finansinspektionen, www.fiva.fi

